

a) Udgangspunktet, ved en vurdering af, om man bør søge frem mod en afkriminalisering også for så vidt angår billederne m. v., må være de gunstige erfaringer, der er gjort i forbindelse med frigivelsen af skrifterne. Det ville være ønskeligt at undgå det røre omkring udgivelsen af visse pornografiske hæfter, der fortsat opstår i forbindelse med strafforfølgning af udgiverne, og den indirekte reklame, der på denne måde gives disse blade.

b) De synspunkter, som straffelovrådet nævnte som begrundelse for at vurdere spørgsmålet om en frigivelse af billederne m. v. anderledes end det tilsvarende spørgsmål med hensyn til skrifter, fremtræder ikke i dag med helt samme vægt, som de gjorde på det tidspunkt, da rådets udtalelse fremkom.

Mod det synspunkt, at en frigivelse af pornografiske billeder vil medføre en øget cirkulation af sådanne billeder med den deraf følgende øgede risiko for faktisk krænkelse af andres sædelighedsfølelse, kan i dag anføres, at udviklingen med hensyn til udgivelsen af pornografisk litteratur i hvert fald ikke vil kunne tages til indtægt for en sådan antagelse, jfr. ovenfor. Hertil kommer, at den beskyttelse af sædelighedsfølelsen, der kan håndhæves igennem den gældende bestemmelse, på flere punkter må forekomme tilfældig. For det første udkommer billedhæfterne i en sådan mængde, at det ikke vil være muligt for politiet at føre nogen sikker kontrol med dem alle. Endvidere vil politiets indskriden ofte komme på et tidspunkt, hvor hele oplaget eller væsentlige dele heraf allerede er distribueret. Yderligere har man i praksis måttet arbejde med ret grove kriterier, således at en lang række erotisk prægede billeder er holdt uden for det strafbare område, og det kan diskuteres, om de motiver, der nu begrunder indskriden, også er de motiver, der typisk vil være mest krænkende for sædelighedsfølelsen. Der kan i denne forbindelse peges på, at billeder af normale, heteroseksuelle forhold, der i flere tilfælde har været vist i film, uden at det har givet anledning til særlig offentlig debat, fortsat betragtes som grundlag for indskriden mod fotografier og billedhæfter. Endelig må det fremhæves, at en ophævelse af reglerne i § 234 ikke vil være ensbetydende med, at den, som pornografi byder imod, vil være uden værn. Der henvises til bemærkningerne nedenfor vedrørende straffelovens § 232 og bestemmelserne i politivedtægter.

Hvad angår spørgsmålet om den skade, Danmarks internationale omdømme kan lide ved, at landet bliver kendt som eksportør af pornografiske billeder, er det naturligvis fortsat af betydning, at billeder vil være af større interesse på et internationalt

marked end bøger. Det må imidlertid fremhæves, at denne forskel navnlig gør sig gældende i forhold til dansksprogede skrifter. Fremmedsproget litteratur, der nu frit kan fremstilles her i landet, vil have eksportmuligheder, der i et vist omfang kan sidestilles med billedernes. Man overvejede i forbindelse med folketingets behandling af lovændringen vedrørende skrifter, om det var muligt at give en særlig regel, der skulle forhindre eksport, men opgav denne tanke, navnlig på grund af de praktiske vanskeligheder, håndhævelsen af en sådan bestemmelse ville være forbundet med.

11. Et særligt spørgsmål har det været, om eller eventuelt i hvilket omfang man burde opretholde bestemmelsen i § 234, nr. 1, der straffer den, der tilbyder eller overlader en person under 18 år utugtige billeder eller genstande. Ved behandlingen af spørgsmålet om ophævelse af straffebestemmelserne vedrørende den skriftlige pornografi var straffelovrådet opmærksom på, at de hensyn, der taler for en pornografiregel, har noget større vægt, når talen er om forholdet til børn og unge, selv om det på den anden side måtte erkendes, at en formodning om mere konkrete skadevirkninger også her hviler på et meget usikkert grundlag, jfr. betænkningen s. 63-64. Straffelovrådet kom til det resultat, at man for så vidt angik skrifterne ikke burde opretholde en særlig beskyttelsesregel for personer under 18 år, hvis man i øvrigt frigav den skrevne pornografi. Man henviste til, at såfremt utugtige skrifter i øvrigt frit kunne forhandles, ville de unge, der var interesseret i disse skrifter, uden vanskelighed kunne skaffe sig dem, og de unges interesse i at se de specielt for dem forbudte bøger m. v. ville måske endog øges. Hertil kom, at alle problemerne med fastlæggelse af utugtighedsbegrebet ville stå tilbage, og samtidig ville de handlende blive tvunget ind i en bedømmelse af, om den unge er over eller under 18 år. Særlige vanskeligheder ville være forbundet med salg, der sker ved forsendelse efter skriftlig eller telefonisk bestilling.

Opretholdelsen af en særlig beskyttelsesregel over for børn og unge på billedområdet vil efter justitsministeriets mening volde samme retstekniske vanskeligheder, som tilfældet ville have været med en særregel vedrørende skrifterne. Som det fremgår af det oven for under pkt. 7 anførte, har det været muligt at opretholde en ret klar afgrænsning af de billeder m. v., der falder under § 234's utugtighedsbegreb; og med hensyn til de handlendes eventuelle vanskeligheder ved at bedømme en købers alder kan henvises til, at der også andre steder i lovgivningen findes forbud mod salg til unge under en vis aldersgrænse.